

Azərbaycanın daxili işlərinə heç bir kənar qüvvə qarışa bilməz

◆ Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Almaniya səfəri

İraqın Kürdüstan Regionu ilə iqtisadi-ticari əlaqələrin inkişafı üçün böyük potensial var

İtaliya Avropa İttifaqı məkanında ölkəmizin ən yaxın tərəfdaşdır

Azərbaycan Avropanın enerji bazarına qaz ixracını artırır

Prezident İlham Əliyevin Münhendə ATƏT-in Baş katibi ilə görüşü olub

Fevralın 18-də Münhendə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ATƏT-in Baş katibi xanım Helqa Maria Şmid ilə görüşü olub.

Münhendə Prezident İlham Əliyevin ABŞ-nin Dövlət katibi və Ermənistanın baş naziri ilə birgə görüşü olub

Fevralın 18-də Münhendə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Amerika Birləşmiş Ştatlarının Dövlət katibi Antoni Blinken və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyan ilə birgə görüşü olub.

Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik məsələləri ilə bağlı plenar iclas keçirilib
Prezident İlham Əliyev iclasda iştirak edib

Sülh müqaviləsində Qarabağ haqqında hansısa müddəanın olması qəbul edilməzdir

Bəziləri bölgəmizdə yaranmış yeni reallıqlarla barışmaq istəmirlər, amma məcbur olub barışacaqlar

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 18-də Münhendə "Dağları aşmaq? Cənubi Qafqazda təhlükəsizliyin qurulması" mövzusunda plenar iclasdan sonra Azərbaycan televiziya kanallarına müsahibə verib. AZƏRTAC müsahibəni təqdim edir.

- Cənab Prezident, Real Televiziyanın bir sualı olacaq. Olarmı? Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyindən söhbət getdi, yəni Siz 2020-ci ildə də burada iştirak etmişdiniz və bu 2-3 il ərzində baş verənləri nəzərə alsaq, Siz faktiki olaraq təhlükəsizlik baxımından Cənubi Qafqazın xəritəsini təqdim etdiniz.

- Əlbəttə, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra bölgəmizdə də vəziyyət tamamilə dəyişmişdir.

Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır

"Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında əməkdaşlıqda bərpəolunan enerjinin xüsusi rolu var. Ölkəmiz son dövrlər bu sahədə bir sıra vacib addımlar atır. Azərbaycanda bu istiqamətdə artıq bir sıra layihələr həyata keçirilir, həmçinin 25 qişavataq enerji istehsalı ilə bağlı müxtəlif sənədlər imzalanıb. Bu isə Azərbaycanın istehsal etdiyi "yaşıl enerji"nin daxili istehlakla yanaşı, Avropaya ixrac edilməsinə də imkan verəcək ki, bu da orta və uzunmüddətli perspektivdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə töhfə olacaq. Azərbaycan bundan sonra da Avropanın enerji təhlükəsizliyində vacib rol oynamağa davam edəcək".

Bu fikirləri Prezident İlham Əliyev fevralın 17-də Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində iştirak etdiyi "Boru arzuları: Gələcəyə uyğun enerji təhlükəsizliyi" mövzusunda "dəyirmi masa"da səsləndirib. Ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfədən danışıq dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, ötən il Azərbaycanın qaz təchizatının artırılması qismüddətli perspektivdə Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verilən töhfə idi.

Azərbaycanın uğurları bir daha dünyaya bəyan olundu

Almaniya beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirə olunduğu ənənəvi Münhen Təhlükəsizlik Konfransının 59-cu görüşü (MTK) keçirilib. Prezident İlham Əliyevin də iştirak etdiyi budəfəki konfransa 800 nəfərdən çox nümayəndə qatılıb.

Bu ilki konfransda Ukraynadakı müharibə, enerji təhlükəsizliyi, "yaşıl enerji", Cənubi Qafqazda təhlükəsizlik məsələləri, həmçinin "Qlobal Cənub"a daxil olan Afrika və Asiyanın üzlaşdığı müxtəlif problemlər diqqət mərkəzində olub.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Almaniyaya səfəri

İraqın Kürdüstan Regionu ilə iqtisadi-ticari əlaqələrin inkışafı üçün böyük potensial var

Fevralın 18-də Münhendə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İraq Kürdüstan Regionunun başçısı Neçirvan Bərzani ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşə görə təşəkkürünü bildiren Neçirvan Bərzani Azərbaycanla İraq Kürdüstan Regionu arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensial olduğunu dedi. O, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın əldə etdiyi nailiyyətlər münasibətilə təbriklərini çatdırdı, dövlətimizin baş-

çısının uzaqgörən siyasəti nəticəsində ölkəmizin uğurla inkişaf etdiyini vurğuladı.

İraqın Kürdüstan Regionu ilə Azərbaycan arasında ortaq tarixi və mədəni əlaqələrin olduğunu qeyd edən Neçirvan Bərzani diqqətə çatdırdı ki, bu regionun Türkiyə ilə də çox sıx münasibətləri var və bu xüsusda birgə əməkdaşlıq layihələrinə baxıla bilər. Azərbaycanla Türkiyə arasında qardaşlıq əlaqələrinin mövcud olduğunu bildiren dövlətimizin başçısı bu çərçivədə üçtərəfli əməkdaşlıq mexanizmlərinin perspektivdə nəzərdən keçirilə biləcəyini dedi.

Neçirvan Bərzani İraqın Kürdüstan Regionundan turistlərin Azərbaycana sə-

fər etdiklərini və bu səfərlərdən çox məmnun qaldıqlarını qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı öz növbəsində bildirdi ki, İraqın Kürdüstan Regionu ilə iqtisadiyyat, ticarət sahələrində əlaqələrin inkişaf etdirilməsi üçün böyük potensial var. Ona görə də biznes dairələri arasında birbaşa əlaqələrin qurulması, həmçinin biznes şurası formasında müxtəlif təsisatların yaradılması məsələlərini nəzərdən keçirmək olar.

Prezident İlham Əliyev Neçirvan Bərzaniyə Azərbaycanla səfərə dəvət etdi. Dəvət məmnunluqla qəbul olundu.

İtaliya Avropa İttifaqı məkanında ölkəmizin ən yaxın tərəfdaşdır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 18-də Münhendə İtaliyanın "Leonardo" şirkətinin baş icraçı direktoru Alessandro Profumo ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə İtaliya arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərinin olduğunu qeyd etdi, İtaliyaya dövlət və rəsmi səfərlərini məmnunluqla xatırladı.

İtaliyanın Avropa İttifaqı məkanında ölkəmizin ən yaxın tərəfdaşı olduğunu deyən dövlətimizin başçısı son aylar ərzində İtaliyanın üç nazirinin Azərbaycana səfərinin əlaqələrimizin inkişafının real göstəricisi olduğunu vurğuladı, bu xüsusda ölkəmizin İtaliyanın aparıcı şirkətlərindən olan "Leonardo" şirkəti ilə əməkdaşlığa xüsusi önəm verdiyini qeyd etdi.

Azərbaycan Prezidenti müdafiə sənayesi sahəsində mövcud olan əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinin vacibliyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev İtaliya ilə Azərbaycan arasında enerji sahəsində də əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyini diqqətə çatdırdı, "Ansaldo Energia" şirkətinin ölkəmizdə 1280 MVt gücündə istilik elektrik stansiyasının inşasında iştirakının bunun nümunəsi olduğunu qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev İtaliya şirkətlərinin Azərbaycanın işğaldan azad edilmiş ərazilərində bərpa-quruculuq işlərinə töhfə verdiyini vurğuladı.

"Leonardo" şirkətinin baş icraçı direktoru Alessandro

Profumo Azərbaycan ilə İtaliya arasında strateji tərəfdaşlıq münasibətlərindən irəli gələrək, bu əməkdaşlığın inkişafına töhfə verməyə hazır olduğunu bildirdi. O, Azərbaycan ilə müxtəlif sahələrdə artıq əməkdaşlıq münasibətlərinin mövcudluğunu və müdafiə sənayesi sahəsində əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsində maraqlı olduğunu bildirdi.

Alessandro Profumo Azərbaycan ilə təmasları bundan sonra da davam etdirəcəklərini bildirdi.

Azərbaycan Avropanın enerji bazarına qaz ixracını artırır

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 18-də Münhendə Avropa İnvestisiya Bankının (EIB) prezidenti Verner Hoyer ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı Avropa İnvestisiya Bankı ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlıqdan məmnunluğunu ifadə etdi, ölkəmizin Avropa İttifaqı ilə çox sıx əlaqələrinin olduğunu bildirdi.

Azərbaycan Prezidenti "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin icrası prosesində Avropa İnvestisiya Bankının maliyyə tərəfdaşı kimi yaxından iştirakına görə təşəkkürünü ifadə etdi.

Azərbaycanın inkişaf gündəliyində duran rəqəmsal transformasiya, bərpaolunan enerji resurslarının inkişafı və ixracı, nəqliyyat bağlantılarının genişləndirilməsi konsepsiyası haqqında məlumat verən dövlətimizin başçısı Avropa İnvestisiya Bankının hər üç sahə üzrə ölkəmizin yaxın tərəfdaşı ola biləcəyini dedi.

Prezident İlham Əliyev Avropa Komissiyasının prezidenti Ursula Fon der Lyayenin Azərbaycanla səfərini, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelə görüşlərini məmnunluqla xatırladı.

Dövlətimizin başçısı hazırda Azərbaycanın Avropa İttifaqının enerji təminatında oynadığı rolunu, Ursula Fon der Lyayenin Azərbaycana səfəri zamanı Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumunun imzalandığını qeyd etdi.

Azərbaycanın Avropanın enerji bazarına qaz ixracını artırdığını diqqətə çatdıran Prezi-

dent İlham Əliyev həmçinin ölkəmizin Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda və quruda böyük bərpaolunan enerji potensialına malik olduğunu vurğuladı. Dövlətimizin başçısı bu xüsusda Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumunun əhəmiyyətini diqqətə çatdırdı, hazırda beynəlxalq tərəfdaş şirkətlərlə 25 qiçavataq bərpaolunan enerji istehsalı ilə bağlı müxtəlif sənədlərin imzalandığını, bu istiqamətdə işlərin aparıldığını vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın Orta dəhliz üzərində yerləşən ölkə olaraq nəqliyyat-logistika potensialının daha da artırılması və azad ticarət zonasının yaradılması planları haqqında məlumat verərək bu sahədə də əməkdaşlıq imkanlarının böyük olduğunu diqqətə çatdırdı, eyni zamanda ölkəmizdə cəlbədiçi investisiya mühitinin yaradıldığını bildirdi.

Avropa İnvestisiya Bankının prezidenti Verner Hoyer Prezident İlham Əliyev tərəfin-

dən qeyd olunan strateji xəttin rəhbərlik etdiyi maliyyə qurumunun maliyyələşdirmə strategiyası, həmçinin Avropa İttifaqının da qəbul etdiyi "EU Global Gateway" strategiyasında nəzərdə tutulmuş hədəflər ilə tam uyğunluq təşkil etdiyini bildirdi və bu sahələrdə Azərbaycanla əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu vurğuladı. O, Avropa İnvestisiya Bankının xüsusilə "Yaşıl enerji" konsepsiyasını yaxından dəstəklədiyini diqqətə çatdırdı.

Verner Hoyer Prezident İlham Əliyevin ölkənin maliyyə resurslarından müdrikliklə istifadə edərək Azərbaycanın uzunmüddətli inkişafına xidmət göstərən layihələrin icra olduğunu vurğuladı. O, həmçinin Azərbaycanın Avropa İttifaqının enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında oynadığı rola görə təşəkkürünü ifadə etdi.

Görüşdə nümayəndə heyətləri səviyyəsində təmasların davam etdirilməsi və qarşılıqlı maraq doğuran birgə layihələrin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı razılıq əldə olundu.

Sülh müqaviləsində Qarabağ haqqında hansısa müddəanın olması qəbul edilməzdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 18-də Münhendə Amerika Birləşmiş Ştatlarının Dövlət katibi Antoni Blinken və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyan ilə birgə görüşdən sonra televiziya kameralarına müsahibə verib. AZƏRTAC müsahibəni təqdim edir.

Prezident İlham Əliyev:
Salaməleyküm.

Jurnalistlər:
Salam, cənab Prezident.

Jurnalist:

Yəqin ki, görüş keçirildi, necə keçdi?

Prezident İlham Əliyev:

Yaxşı keçdi, mənə, konstruktiv keçdi. Bir çox məsələlər müzakirə olundu, o cümlədən Ermənistanla Azərbaycan arasında sülh sazişinin imzalanması, sazişin imzalanması üçün lazım olan şərtlərin mövcudluğu. Əlbəttə ki, mən öz mövqeyimi bir daha bildirdim. Əsas məsələ ondan ibarətdir ki, bu sülh müqaviləsi beynəlxalq norma və prinsiplər əsasında tərtib edilməlidir. Qarabağ haqqında hər hansısa müddəanın olması qəbul edilməzdir. Bu haqda da Azərbaycanın mövqeyi bildirildi. Biz üç gün bundan qabaq Ermənistanla bizim təkliflərimizə yeni cavab təklifləri aldıq. İndi onları incələyirik. İlk baxışda Ermənistanın mövqeyində təərəqqi var, ancaq kifayət qədər deyil. Yəni əsas bu məsələ müzakirə olundu. Laçın-Xankəndi yolundakı vəziyyət də, əlbəttə ki, müzakirə edildi. Mən bir daha Azərbaycanın mövqeyini bildirdim ki, hər hansı bir blokadadan söhbət gedə bilməz. Dekabrın 12-dən bu günə qədər 2500-dən çox yük maşını və Qırmızı Xaç Komitəsinin maşınları keçmişdir və əgər blokada var idisə, bu maşınlar necə keçə bilərdi? Yəni bu, Azərbaycana qarşı əsassız bir ittihamdır, biz bunu rədd edirik və deyə bilərəm ki, keçirdiyim bütün görüşlərdə bu mövqə anlayışla qarşılanırdı. O cümlədən Avropa İttifaqı bizim mövqeyimizi anlayır. Biz haqlı olaraq tələb edirik ki, yataqlarımızın qanunsuz istismarı dayandırılmalı və buna nail olunmayana qədər əminəm ki, bizim ictimai fəalları öz şəfəfli missiyasından əl çəkməyəcəklər. Bu gün də bunu çatdırmağa çalışdım. Eyni zamanda bildirdim ki, yaxşı olar, Ermənistan və Azərbaycan ikitərəfli qaydada nəzarət-buraxılış məntəqələrini Ermənistan-Azərbaycan sərhədində yaratmalırdı. Biz bu təklifi vermişdik, bu gün rəsmən vermişik. Daha əvvəl bu təklif qeyri-rəsmi kanalları vasitəsilə çatdırılmışdır. Ermənistan tərəfindən hər hansı mövqə səsləndirilmədi. Yəqin ki, onlara bir qədər vaxt lazımdır bunu müzakirə etməyə.

Amma ilkin təəssüratımız belədir ki, həm Avropada, həm Amerikada bizim bu təklifimiz montajlı hesab olunur. Bu, hər iki ölkə arasındakı əlaqələrin normal-

laşmasında da, əlbəttə ki, önəmli amildir. Çünki biz sərhədlərin delimitasiyası haqqında danışırsaq, nəzarət-buraxılış məntəqələri olmadan bu, mümkün deyil. Biz kommunikaşiyaların açılması haqqında danışırsaq, əlbəttə ki, həm Zəngəzur dəhlizinin hər iki başında, eyni zamanda Laçın rayonu ilə Ermənistan arasındakı sərhəddə nəzarət-buraxılış məntəqələri yaradılmalıdır. Bu gün Dövlət katibi Blinkenin iştirakı ilə keçirilən görüşdə mən bunu rəsmən təklif kimi irəli sürdüm. Ermənistan tərəfindən cavab gözləyəcəyik.

Jurnalist: Cənab Prezident, Bakı vaxtı ilə 19:30-da panel müzakirəsinin keçiriləcəyi gözlənilir. Gürcüstanın Baş naziri İrakli Qaribaşvili də məhz bu panel müzakirəsində iştirak edəcək. Tbilisi formatı gündəmə gələ bilərmi?

Prezident İlham Əliyev:

Ola bilər. Çünki bu, töbi olar. Biz də bunu alqışlayırıq. Mənim Gürcüstanla etdiyim səfər zamanı bu məsələ müzakirə olundu. Ermənistan tərəfi buna bir qədər tərəddüdü yanadır. Ancaq hesab edirəm ki, bu, ədalətli olardı. İlk variantda Ermənistan baş nazirinin iştirakı nəzərdə tutulmuşdu. Çünki mənə verilən ilkin təklifdə onun adı yox idi. Yəqin dünən axşam belə qərara gəldi ki, o da iştirak etsin. Hesab edirəm ki, bu, yaxşı haldır. Çünki, nəhayət, Cənubi Qafqazda üç ölkə arasında hər hansı bir əməkdaşlıq başlanıla bilər.

Jurnalist: İrənlə Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşması necə görürsünüz? Birinci addımı kim atmalıdır?

Prezident İlham Əliyev:

Bizim səfirliyimizə qarşı terror aktından xəbəriniz var. Bu, Azərbaycan diplomatik nümayəndəliyinə qarşı təşkil olunmuş terror aktı idi. Terrorçu 30-40 dəqiqə ərzində türk-silah edilməmişdir və polis maşınları, təhlükəsizlik xidmətinin işçiləri gəlib-gedirdilər, amma onlar ona iki dəfə səfirliyin binasına daxil olmağa, səfirliyin mühafizə işçilərindən birini qətlə yetirməyə, ikisini isə yaralamağa imkan verdilər. Terrorçunu əyləlin türk-silah etmiş mühafizə işçilərindən birinin cəsarəti ola bilər ki, onlara Azərbaycanın həyatını xilas etdi. Çünki diplomatlarımızın ailələri, o cümlədən uşaqları o binada yaşayırdılar. Buna görə biz bu məsələ ilə bağlı dərhal və şəffaf istintaqın aparılmasını tələb edirik. Bu terror hadisəsindən sonra terrorçunun İran mediasına müsahibə verməsi faktı onun İran istablişmətinin bəzi qolları tərəfindən göndərilənlərdən biri olduğunu göstərir. Digər qəribə məsələ o idi ki, iki gündən sonra o, əqli çatışmazlığı olan insan kimi elan edildi. Bu ekspertizama onlar dərhal necə keçirilib? Bu, onu ədalət mühakiməsindən yayındırmaq üçün atılmış bir addım idi. Buna görə İran hökuməti şəffaf istintaq aparmalıdır, bizə bu barədə məlumat verilməlidir, terrorçu cəzalandırılmalıdır. Lakin ən vacibi odur ki, terrorçunu göndərən, Azərbaycana qarşı bu qəddar aktı törətmiş İran istablişmətinin nümayəndələri ədalət mühakiməsi qarşısına çıxarılmalıdır. Yalnız bundan sonra biz münasibətlər hər hansı normallaşması haqqında danışa bilərik.

Bəziləri bölgəmizdə yaranmış yeni reallıqlarla barışmaq istəmərlər, amma məcbur olub barışacaqlar

Əvvəlki 1-ci sahə.

Yeni reallıqlar ortaya çıxdı və əlbəttə, biz hazır olmalıyıq ki, bu reallıqlarda öz mövqeyimizi daha da gücləndirək. Bugünkü panel müzakirəsi bir daha onu göstərdi ki, bəziləri bu reallıqlarla barışmaq istəmərlər, amma məcbur olub barışacaqlar. Çünki biz real dünyada yaşayırıq və bölgəmizdə gedən proseslər, əlbəttə ki, yeni yanaşmaları tələb edir.

Şadam ki, Münhen Təhlükəsizlik Konfransı kimi mötəbər beynəlxalq qurum da bu məsələyə xüsusi diqqət yetirir. Yəqin siz görmüşünüz ki, iştirakçıların sayı da kifayət qədər çox idi, marağ da kifayət qədər böyük idi. Əgər bu müzakirə daha bir neçə saat davam etsəydi, yəqin ki, heç kim bu toplantıya qatılmazdı.

Azərbaycanın mövqeyinə gəldikdə, bizim mövqeyimiz birmənalıdır, açıqdır. Mən bunu qapalı görüşlərdə də ifadə edirəm, rəsmi açıqlamalarımızda da. Bu gün Dövlət katibi Blinkenin təşəbbüsü ilə keçirilmiş tədbirdə də ifadə etmişəm, biz haqqın, ədalətin tərəfdarıyıq. Daxili işlərimizə könər qüvvələrin qarışmasına heç vaxt imkan verməmişik və imkan verməyəcəyik. Qarabağ Azərbaycandır! Bunu mən müharibədən əvvəl demişəm. Bu gün bunu təkcə mən yox, bütün dünya növbəti deyir və görür.

O ki qaldı Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin normalaşmasına, yəni də burada da bizim mövqeyimiz tamamilə məntiqlidir. Biz istəyirik ki, bu normalaşma tezliklə baş versin, o ədəv dövrü arxada qalsın. Əgər Ermənistan tərəfi özündə iradə və güc taparsa, əminəm ki, yaxın zamanlarda buna nail olmaq mümkün olacaqdır.

Təşəkkür edirik. Ermənistan baş naziri tərəfindən yeni qeyri-obyektiv fikirlər səsləndirildi. Yəni hələ də ikinci dəfə görüşdə, belə deyək, yeni öz ampuallarındadır. Nə istəyirlər?

- Bilirməm, bunu siz daha yaxşı şərh edə bilərsiniz. Əlbəttə, mən bilirəm ki, çoxlarınız "kokeyn büro" haqqında bəzi fikirlər gözləyirdiniz, yaxşı ki, bu olmadı. Amma yenə də sommiyyət nöqtəyi-nəzərindən hesab edirik ki, daha da, necə deyərlər, dolğun bir mənzərə yarana bilər.

Çünki bilirsiniz, bu gün haqiqətləri gizlətmək, yaxud da ki, reallığı təhrif etmək mümkün deyil. Biz informasiya dünyası dövründə yaşayırıq. Hər kəs yaxşı bilir harada nə baş verir. Ona görə qeyri-ciddi və manipulyativ mahiyyətə daşıyan açıqlamalar, əlbəttə ki, ciddi qəbul edilmir. Bizim mövqeyimiz birmənalıdır. Biz nöyi deyirik, birincisi, haqiqətdə əsaslanırıq. İkincisi, mövqeyimizi açıq bildiririk. Beynəlxalq tərəfdarlar da bilirlər ki, biz nə istəyirik.

Biz istəyirik ki, Qarabağ məsələsi beynəlxalq gündəlikdən çıxsın. Biz imkan verə bilərik ki, Qarabağ məsələsi hər hansı bir formada Azərbaycanla Ermənistan arasında imzalanacaq sazişə daxil edilsin. Bunu mən bu gün cənab Blinkenin iştirakı ilə keçirilmiş görüşdə də bildirmişəm. Biz istəyirik ki, sərhədlərimiz tarixi xəritələr əsasında delimitasiya olunsun. Bunun da tarixi məntiqi var. Biz istəyirik ki, Ermənistan bizə qarşı ərazi iddialarından əl çəksin və normalaşma olsun.

Ermənistan nə istəyir? Biz bunu başa düşə bilərik. Gah deyirlər ki, onlar Laçın-Xankəndi yolunda baş verən hadisələrə ümumiyyətlə heç bir münasibət bildirməyəcəklər, bu, onlara aid məsələ deyil. Gah deyirlər ki, onlar dırnaqarası "Dağlıq Qarabağ problemi" ilə məşğul olmaq istəyirlər. Ona görə onlar özləri üçün bunu müəyyən etməlidirlər və düzgün tələffüz etməlidirlər, xarici tərəfdarlara da öz mövqeyini, - əgər o mövqə varsa, - çatdırmalıdır.

- Cənab Prezident, bir sual da xahiş edirik. Avropa İttifaqının nümayəndələri ilə görüşməyə Fransanın qərəzli mövqeyi ilə bağlı hər hansı bir fikir səsləndirilibsə, istərdik ki, bu haqda da əşidək.

- Bu haqda monim tərəfimdən nə isə demək bəlkə düzgün olmaz. Amma əlbəttə ki, bütün görüşlərdə bu məsələ gündəlikdə idi. Hesab edirəm ki, Azər-

baycanın ədalətli mövqeyi də anlayışla qəbul edilir.

- Cənab Prezident, üzr istəyirəm, bir sual da verəcəyəm. Deməli, burada enerji təhlükəsizliyi ilə bağlı panel-lər keçirilir. Ümumiyyətlə, necə bilirsiniz, Azərbaycanın son vaxtlar enerji təhlükəsizliyi təchizatı ilə bağlı irəli sürüldüyü məsələlər, Bolqarıstanda, Rumınyada imzalanan müqavilələr, Avropa İttifaqı ilə. Yəni, Azərbaycan burada faktiki olaraq hərəkətverici qüvvədir. Bir daha istəyirdik ki, Sizdən bu barədə bir şərh əşidək.

- Bu təbii. Yəni bu, yəqin artıq haqiqətdir ki, əlavə şərtlərə də ehtiyac yoxdur. Həm Davos Forumu çərçivəsində, həm burada enerji təhlükəsizliyi məsələləri gündəliyin ön sıralarındadır. Əlbəttə ki, burada Azərbaycan yeni mənbənin sahibi kimi və Avropanın enerji təhlükəsizliyi üçün bir çox işlər görən ölkə kimi böyük hörmətlə qarşılanı. Deyə bilərəm ki, bir çox görüşlərdə bizim Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyimiz töhfə qeyd olunur və mənə təşəkkürlər də çatdırılır.

Burada həm Avropa, həm Azərbaycan ancaq qazanc əldə edə bilərlər və faktiki olaraq biz bunu edirik. Şübhəsiz ki, enerji diplomatiyamız nə qədər uğurlu olarsa, ölkəmizin maraqları bir o qədər də daha güclü şəkildə təmin ediləcəkdir.

Jurnalistslər: Çox sağ olun.

İqtisadi Şurasının növbədənəknar iclası olub

Fevralın 18-də Azərbaycan Respublikası İqtisadi Şurasının sədri, Baş nazir Əli Əsədovun rəhbərliyi ilə İqtisadi Şuranın növbədənəknar iclası keçirilib. Nazirlər Kabinetinin Mətbuat

xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, iclasda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin tapşırıqlarından irəli gələn iqtisadi siyasət və digər cari məsələlər ətrafı müzakirə olunub.

İclasda gündəlikdəki məsələlər üzrə Şura üzvlərinin rəy və təklifləri dinlənilib. İclasın yekununda müzakirə olunan məsələlər barədə aidiyyəti qurumlara müvafiq tapşırıqlar verilib.

Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır

İlham Əliyevin qlobal təşəbbüsləri Münhen Təhlükəsizlik Konfransında da təqdir olunaraq böyük dəstək qazandı

Əvvəlki 1-ci sahə.

Orta və uzunmüddətli perspektivdəki hədəf isə Azərbaycan tərəfindən irəli sürülən "Cənub qaz dəhlizi"nin genişləndirilməsidir.

51 milyard kubmetrlik qaz nəqli

İlham Əliyev qeyd edib ki, 2027-ci ilədək TAP-la qaz nəqlinin indiki 11 milyard kubmetrdən 20 milyard kubmetrə, TANAP-la isə 16 milyard kubmetrdən 31 milyard kubmetrə çatdırılması nəzərdə tutulur.

Ötən il Bakıda Avropa Komissiyasının prezidenti Ursula Fon der Layenin iştirakı ilə Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumunun imzalandığı xatırladın dövlət başçısı vurğulayıb ki, enerji sahəsində Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığı bu sənədə uyğun olaraq bundan sonra da genişləndəcəkdir.

Tədbirdə digər çıxış edənlər Azərbaycanın ötən dövrdə, xüsusilə keçən il Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfəsini xüsusi vurğulayaraq ölkəmizlə bu sahədə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirib onun davamlı olacağına əminliklərini bildirdilər.

Qeyd edək ki, hər ilin fevral ayında Almaniyada Federativ Respublikasının ərazisində böyük regionu olan Bavariya bölgəsinin inzibati mərkəzi Münhen şəhərində təşkil edilən Münhen Təhlükəsizlik Konfransı (MTK) beynəlxalq təhlükəsizlik məsələlərinin müzakirə olunduğu dünyanın ən aparıcı forumu sayılır, qlobal səviyyədə ən vacib və aktual problemlər üzrə diplomatik təşəbbüslər üçün platforma rolunu oynayır.

Konfransın missiyası dövlət və hökumət başçıları, siyasətçilər, parlamentarilər, araşdırma mərkəzləri, özəl sektor, QHT-lər, media və beynəlxalq təhlükəsizlik sahəsində ixtisaslaşan təşkilat və mütəxəssislər arasında davamlı və qeyri-rəsmi dialoq yaratmaqla ehtimad qurmaq, qlobal və regional problemlərin, münaqişələrin həllinə töhfə verməkdir. MTK əsas konfransa yanaşı, həm tədbir çərçivəsində, həm də il ərzində müxtəlif mövzularda və fərqli regionlarda müzakirə görüşləri təşkil edir. Konfransın ilkin fokusunu Trans-Atlantik və Avropa təhlükəsizliyi məsələləri olsa da, son illərdə qlobal əhəmiyyət kəsb edən mövzulara da yer ayrılır, coğrafi şəxələndirmə aparılır.

Ümumiyyətlə, Münhen Təhlükəsizlik Konfransı hertərəfli təhlükəsizlik konsepsiyasını ehtiva edir. Yəni önəvi milli və hərbi təhlükəsizlik anlayışları ilə məhdudlaşmayaraq, digər əhəmiyyət kəsb edən iqtisadi, ətraf mühit, humanitar sahələrə də yer ayrılır.

Rəşad BAXSƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Hərbi attaşələr ADA Universitetində olublar

Müdafiə Nazirliyinin 2023-cü il üzrə tədbirlər planına əsasən, Azərbaycan Respublikasında akkredita olunmuş xarici dövlətlərin hərbi attaşələrinin ADA Universitetinə səfəri təşkil olunub.

Nazirliyin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, burada yaradılan şəraitlə tanışlıqdan sonra universitetin tarixi, inkişaf mərhələləri, missiyası, gündəlik tədris prosesi, təhsil bazası, fəaliyyət is-

tiqamətləri, eləcə də xarici ölkələrin universitetləri ilə əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən proqramlarla bağlı kifayət qədər ətrafı müzakirə olub.

Tədbirdə çıxış edənlər ADA-da tədris olunan fakültə-

lər və ixtisaslar barədə danışıblar.

Hərbi attaşələr maraqlandıran suallar universitet nümayəndələri tərəfindən cavablandırılıb.

Qonaqlar ziyarətin yüksək səviyyədə təşkil olunmasına görə ADA Universiteti və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə təşəkkürlərini bildirdilər.

Azərbaycanın uğurları bir daha dünyaya bəyan olundu

Münhen Təhlükəsizlik Konfransı göstərdi ki, ölkəmizlə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə böyük marağ var

Əvvəlki 1-ci sahə.

MTK Azərbaycan üçün gələcək təmasların qurulması baxımından səmərəlidir

Milli Məclisin deputatı Elşad Mirbəşiroğlu deyib ki, Prezident İlham Əliyev Münhen Təhlükəsizlik Konfransının daimi iştirakçısıdır. Onun sözlərinə görə, bu, hər şeydən öncə, Azərbaycan dövlətinin, Prezidentin qlobal təhlükəsizliyin təmin olunmasında təsirli yeri və rola malik olduğuna dəlalət edir.

E.Mirbəşiroğlu bildirib ki, Azərbaycan hər zaman beynəlxalq ictimaiyyəti narahat edən məsələlərin həllində ciddi fəallıq göstərib, öz qlobal təşəbbüsləri ilə seçilib: "İstər beynəlxalq terrorizmə qarşı, istər enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında, istərsə də pandemiya ilə mübarizədə həmişə dövlət başçımızın təşəbbüsləri dünya ictimaiyyəti tərəfindən rəğbətlə qarşılanıb. Azərbaycanın müasir dünyanı narahat edən bütün problemlərin aradan qaldırılmasında fəallıq göstərən, real addımlar atan əsaslı ölkələrdəndir. Ona görə də Münhen Təhlükəsizlik Konfransı platforması çərçivəsində ölkə rəhbərinə böyük hörmət, ehtiram və inam mövcuddur".

Deputat qeyd edib ki, builki konfransda prezident ol-duqca səmərəli təmaslar qurub, keçirilən görüşlərdə Azərbaycanın, Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində verdiyi və verə biləcəyi töhfələr ətrafında geniş müzakirələr aparıb. Bunlar göstərir ki, Avropanın ölkəmizlə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə böyük marağı var. Bu gün qlobal təhlükəsizliyin ən vacib istiqamətini həm də enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması təşkil edir.

O vurğulayıb ki, MTK Azərbaycanın həm müvafiq istiqamətlərdə əməkdaşlıq imkanlarını genişləndirməsi, həm də digər məsələlərdə mövqeyini uğurla təqdim etməsi baxımından səmərəlidir: "Bundan əvvəlki Münhen Təhlükəsizlik Konfransında Prezident İlham Əliyev keçmiş münaqişə vəziyyətində Azərbaycanın haqlı mövqələrini ciddi şəkildə arqument-

ləşdirmişdi. Dövlət başçımız bu platforma çərçivəsində mövqələrimizin dünyaya çatdırılması, 44 günlük Vətən müharibəsində qələbəmizin siyasi elementlərinin yaradılması imkanlarından da həmişə böyük məharətlə istifadə edib".

Azərbaycan beynəlxalq hüququ təmin etmiş dövlət kimi təcrübəyə sahibdir

Milli Məclisin deputatı Bəhrux Məhərrəmov qeyd edib ki, MTK-nin 59-cu toplantısı çox həssas geosiyasi bir dönmə təsadüf edir. Onun sözlərinə görə, müasir xarici siyasət və beynəlxalq təhlükəsizliyin ən aktual məsələlərinin müzakirə edildiyi tədbirin builki mövzuları sırasında enerji təhlükəsizliyi kontekstinin çəkisi xeyli qabarıq görünür: "Qütblərəsə ziddiyyətin kəskinləşdiyi bir

şəraitdə Avroməkan üçün enerji təhlükəsizliyindən daha ciddi təhdid yoxdur. Azərbaycan isə artıq son 30 ildə Avro-Atlantik təhlükəsizlik arxitekturasının ayrılmaz bir hissəsi olduğunu, o cümlədən son bir neçə ildə qoca qitənin ən etibarlı və təhlükəsiz enerji təchizatçılarından birinə çevrildiyini təsdiqləyib".

Deputat deyib ki, yaxın dövrdə Ermənistanın enerji resurslarının ixracının həcmi köklü şəkildə artırmaq planları, bərpə olunan enerji potensialı fonunda Bakının mövqeyinin daha da güclənməsinə proqnozlaşdırmaq çətin deyil.

Bu monada cənab İlham Əliyevin Münhen Konfransında arzuolunan qonaq hesab edilməsinin təbii olduğunu deyən B.Məhərrəmov əlavə edib ki, Avropa üçün Azərbaycanın əhəmiyyəti yalnız enerji resursları prizmasından qiymətləndirilmir.

"Qərbi və Şərqi dünyaların qovşağında yerləşən ölkəmiz Avropanın Şərqi qapısıdır, eyni zamanda islam dünyasının bir hissəsi kimi bu mədəniyyətin irs və töfəklərini layiqincə təmsil edir. Hazırda Avropada dərinləşən və Avroməkanın təhlükəsizlik məhiti üçün digər ciddi təhdidə çevrilən islamofobiya və neomasizmlə mübarizədə qlobal müstəvidə nüfuz ma-

lik bir lider kimi Azərbaycan Prezidenti qətiyyətli mövqə nümayiş etdirən, habelə barışdırıcı güc kimi çıxış edən əzəmətli şəxsiyyətdir", - deyər deputat bildirib.

B.Məhərrəmov qeyd edib ki, Azərbaycan öz gücü hesabına təhlükəsizlik məhiti formalaşdırma bilib və beynəlxalq hüququn aliliyini təmin etmiş dövlət kimi təcrübəyə sahibdir. O deyib ki, İlham Əliyev 2020-ci ildə 44 günlük savaşda işğala son qoymaqla, sülh və əməkdaşlıq üçün mübit şəraitin yaranması istiqamətində çox ciddi reallıq yaratmaqla ortaya Azərbaycan modeli qoyub.

"Müharibədən 6 ay əvvəl Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin məhz konfrans çərçivəsində baş tutan canlı debatında cənab İlham Əliyev Nikol Paşinyanı və Ermənistanın təcavüzkar mahiyyətini ifşa etməklə informasiya müharibəsində üstünlüyü istisnasız olaraq əldə etdi. Müharibə və postmüharibə dövründə, xüsusən zəfərin nəticələrinin əldə saxlanılmasında Azərbaycan Prezidentinin məhz Münhen qələbəsinin nəticələri müstəsna əhəmiyyətə malik oldu", - deyər B.Məhərrəmov əlavə edib.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

FHN tərəfindən Kahramanmaraşda daha üç ünvanda çadır şəhərcikləri qurulub

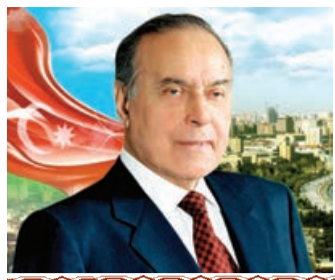
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Türkiyədə baş vermiş güclü zəlzələnin fəsadlarını aradan qaldırılmasına dəstək məqsədilə Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) tərəfindən qardaş ölkəyə göndərilmiş çadırların nazirliyin qüvvələri tərəfindən qurulması prosesi həyata keçirilir.

Nazirliyin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, FHN-in qüvvələri tərəfindən Kahramanmaraşda yerləşən daha üç müxtəlif ünvanda növbəti çadır şəhərcikləri salınıb.

Çadırlarda yaşayan insanlar üçün lazımi şərait yaradılıb, o cümlədən mobil səhra mətbəxi qurularaq qida təminatı təşkil olunub.

Heydər Əliyev İli 2023

Ulu Öndərin xalq qarşısında xidmətləri əvəzsizdir

Azərbaycan xalqının tarixində və taleyüklü məsələlərin həllində görkəmli dövlət xadimi, dünyəşöhrətli siyasətçi Heydər Əliyevin müstəsna xidmətləri olmuşdur. Bu dahi şəxsiyyət xalqımızın yaddaşında qurucu və xilaskar dövlət xadimi və xalq məhəbbətini qazanan Ümummilli Lider kimi qalmışdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev siyasi hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə vətəninin siyasi, ictimai və mədəni həyatında, xüsusilə milli dövlət quruculuğunda misilsiz işlər görmüşdür. Bu mənada o, xalqımızın milli iftixarı, qürur duyduğu böyük azərbaycanlıdır.

Heydər Əliyev keçmiş İttifaq səviyyəsində, hətta Avropa miqyasında dünya siyasətinə təsir etmək gücündə olan lider idi. Böyük rəhbər sözlərinin çəkisi və sanbalı olan, kütləni arxasınca aparmağı, auditoriyanı inandırmağı bacaran dahi siyasi xadim idi. Heydər Əliyev məhİR psixoloq, insan qəlbinin dərin bilicisi idi. Buna görə də Ulu Öndərin gələcəyi görmək qabiliyyəti başqa homkarlarına nisbətən daha güclü idi. Bu uzaqgörənliyin nəticəsidir ki, azsayılı xalqların da kifayət qədər yaşadığı Azərbaycanda dinindən, dilindən və irqindən asılı olmayaraq, gənclərin istədiyi peşayə yiyələnmələrinə, ali təhsil almalarına, xalq və ölkə üçün dəyərli mütəxəssis olmalarına dövlət səviyyəsində xüsusi diqqət və qayğı göstərilir. Gənclərə belə dövlət dəstəyinin əsası hələ sovetlər dövründə respublikada siyasi hakimiyyətdə olan zəngin dövlətçilik təcrübəsinə malik Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur.

Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə 1970-ci ildən etibarən hər il 800-900 nəfər azərbaycanlı gənc SSRİ-nin nüfuzlu ali təhsil məktəblərində təhsil almağa göndərilirdi. Beləliklə, ötən əsrin 70-80-ci illərində Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 15 mindən çox azərbaycanlı SSRİ-nin 170 universitetində təhsil almışdı. Bu da müstəqilliyini bərpa edən zaman Azərbaycana gəlmiş milli kadr potensialına malik olmağa imkan vermişdi.

Qürurverici haldır ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan xaricdə təhsil siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən də uğurla davam etdirilir. Ölkəmizin dayanıqlı inkişafının təmin etmək məqsədilə insan kapitalının formalaşdırılması və ondan səmərəli istifadə

prioritet istiqamətlərdən biri kimi daim diqqətdə saxlanılır. Dövlət başçısının fərman və sərəncamlarının tələbləri çərçivəsində "qara qızıl"ın insan kapitalına çevrilməsi strategiyası təhsillə əhatənin və ona əlçatanlığın artmasına, gənclərin xaricdə təhsilə cəlbini müxtəlif proqramlarla dəstəklənməsinə mühüm imkanlar yaradır. Bu sırada təhsilin inkişafına dövlətin növbəti dəstəyi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 28 fevral 2022-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Gənclərin xarici ölkələrin nüfuzlu ali təhsil müəssisələrində təhsil almalarına dair 2022-2026-cı illər üçün Dövlət Proqramı"dır.

Proqramda ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində təhsil almaq üçün seçimdə beynəlxalq fənn olimpiadaları qaliblərinə üstünlük verilməsi diqqət mərkəzində saxlanılıb. Belə ki, bu amil istedadlı gənclərin dünyanı qabaqcıl ali təhsil müəssisələrindən məzun olaraq ölkəmizin gələcək inkişafına əlavə dəyər yaratmalarını təşviq edəcəyinə hesablanıb. Bununla yanaşı, ali təhsilin magistratura pilləsində intellektual səviyyəsi, habelə idarəçilik keyfiyyətləri yüksək olan işə əmək bazarında müasir bacarıqlara malik kadrların sayını artırmaq məqsədi dəsiyib. Proqramın icrası ilə ölkədə daha keyfiyyətli insan kapitalının formalaşmasına və Azərbaycanın beynəlxalq reytinqlərdə mövqelərinin əhəmiyyətli şəkildə yaxşılaşmasına şərait yaranacaq, əmək bazarında tələb olunan ixtisas sahələri üzrə peşəkar kadrlar hazırlanacaq. İrəlini görmək nadir bir hissidir. Təbiət bu keyfiyyəti yalnız

seçilmişlərə bəxş edir. Bu kimi seçilmişlərdən olan Heydər Əliyev analitik düşüncə tərzii ilə, çətin vəziyyətlərdə soyuq-qanlıqlığı saxlamaq məharəti ilə, yüksək intellekti, dünya mədəniyyətinə bələdliyi ilə ətrafdakıları heyratlandırirdi.

Ulu Öndəri xarizmatik lider, fenomenal şəxsiyyət adlandırılır. Müasir dövrdə lider üçün xarizma məsələsi çox vacib şərt hesab edilir. Heydər Əliyev məhz güclü xarizmatik şəxsiyyət, fenomenal insan və dövlət xadimi idi. Onun ən böyük gücü dərindən, həm də universl biliyində, qətiyyətdə, işgüzarlığında, hökmündə, qeyri-adi yaddaşında, müdrikliyində, mahir diplomat, həmsöhbətinə təsir etmək qabiliyyətinə malik olmasında idi.

Böyük rəhbərin atdığı addımlar, irəli sürdüylə problemlər, qəbul etdiyi qərarlar, söylədiyi fikirlər öz aktuallığı, düzgünlüyü və obyektivliyi, habelə hər cəhətdən ölçülüb-biçildiyindən ətrafdakıları həmişə heyratlandırmış, siyasət alomünün patriarxı adını qazandırmışdır. Bu dahi siyasətçi zərgər dəqiqliyi ilə ölçülüb-biçilmiş qərarlar qəbul edirdi. Yanməsrlik siyasi fəaliyyətin qızıl qaydası çoxları üçün önəmli idi.

Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi illərdə uzaqgörən daxili və xarici siyasəti ilə ölkənin nüfuzunu artırmış, hətərfəli inkişafına nail olmuş, müstəqilliyini əbədi və dönməz etmişdir. Respublikamız Heydər Əliyevin uğurlu siyasəti sayəsində dünyada tanınan nüfuzlu bir dövlətə çevrilmişdir.

1993-cü ildə Azərbaycanda ikinci dəfə xalqın təklidli tələbi ilə hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev qısa müddətdə xarici siyasət sahəsində böyük dönüş yaratdı. Dünyanın aparıcı dövlətləri, inkişaf etmiş ölkələri, beynəlxalq təşkilatlar Azərbaycana daha ciddi diqqət yetirməyə başladılar. Ulu Öndər Qərbbə inteqrasiya yolunu tutdu, ən çətin anlarda yenilməz siyasi iradə nümayiş etdirdi, milli dövlətçiliyini, milli mənafehlərin ifadəçisi kimi anti-Azərbaycan, antimilliyetçilərin qarşısında siperə çevrildi. "Əsrin müqaviləsi", Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft,

Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinin çəkilişi məhz bu böyük insanın qətiyyətli mövqeyinin, uzaqgörənliyinin nəticəsi kimi reallığa çevrildi.

Heydər Əliyev idarəetmənin ustası kimi bütün dünyada məşhur idi. Ulu Öndər deyirdi ki, reallığı düzgün qiymətləndirən, keçmiş təcrübədən yararlılıqla istifadə edən, sosial-siyasi və iqtisadi problemlərin müəkkəbliyini nəzərə alan, qəbul olunan qərarların mümkün nəticəsini irəlicədən görməyə imkan verən siyasi xətt hökümən uğur qazanmışdır. Belə siyasət cəmiyyətin sabitliyinə, irəliyə doğru hərəkətinə və tərəqqisinə xidmət edir.

Heydər Əliyevin mülahizələri problemlərə dərindən bələdçilik, hadisələrin möğzünə, səbəb-nəticə əlaqələrinə nüfuz etmək xüsusiyyəti ilə seçilir. Azərbaycanın daxili siyasətini istiqamətləndirən, xarici siyasətini beynəlxalq hüquq normalarına uyğun və tarazlaşdırılmış şəkildə aparan qətiyyətli dövlət xadimi çox halda on tanınmış siyasətçiləri belə təəccübləndirirdi və onun uğurlu, uzaqgörən siyasətini birmənalı olaraq qəbul edirdilər. Elə bu cəhətlərinə görədir ki, ölkəmizdə dinəndən və irqindən asılı olmayaraq, hamı onu xalqın xilaskarı, müasir Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu, Azərbaycanı dünyaya tanıdan böyük şəxsiyyət kimi qəbul edir və ürəkdən sevir.

Bu da bir həqiqətdir ki, şəxsiyyətinə, siyasi və dövlətçilik fəaliyyətinə böyük hörmətlə yanaşan Heydər Əliyev haqqında söz demək, fikir söyləmək o qədər də asan deyil. Bu gün dünya ictimaiyyəti Azərbaycanı və onun Ümummilli Liderini tanıyır, onu minnətdarlıqla xatırlayır, ünvanına ən xoş sözlər söyləyir, yüksək rəyini, fikrini bildirir, bu özü xalqımız üçün böyük şərəfdir. Biz qürur duyuruq ki, xalqımızın dünyada bu səviyyədə sevilən, dərin hörmət və ehtiramla yad edilən Ümummilli Lideri olmuşdur.

Emma ASLANOVA,
Gənc Dövlət Universitetinin
Azərbaycan tarixi
kafedrasının müdiri,
Əməkdar müəllim

Vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələri və ictimai fəallar ekoloji cinayətə və qanunsuz istismara etirazlarını davam etdirirlər

Ekofəallar mübarizədə qətiyyətli olduqlarını əzmlə nümayiş etdirirlər

Ermənilər 30 illik Qarabağ münacişəsi dövründə təkə insanlarınıza qəsd etməklə, onları öldürməklə kifayətlənmədilər. İllərlə işğal altında saxladığıları ərəzilərini flora və faunasını, canlı təbiətini də məhv etdilər.

Məşəllərimizi qırdılar, təbii sərvətlərimizi taladılar. Dünyanın nadir möcüzələrindən sayılan Zəngilan rayonunun tarixi minilliklərinə şahidlik etmiş "Çinar vadisi"ni Yer üzündən sildilər. "Vejnəli", "Zod" qızıl yataqlarını yağmaladılar. Çaylara zərərli maddələr, kimyevi tullantılar axıtmaqdan belə çəkinmədilər. Amma dünyaya bunu görməzdən gəldi.

Vətən müharibəsi zamanı Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan biabırçı şəkildə məğlub olacaqlarını hiss edərək müharibəni dayandırmaq üçün yalvarmağı dövlət başçısına qaldı. Üçtərəfli Bəyanatı imzalamaqla Ermənistan ordusunu tamamilə məhv olmaqdan xilas edib. Amma Ermənistan hərbi-siyasi rəhbərliyi onlardan nəticə çıxarmadı. Rəvanşist qüvvələr, eləcə də qonşu İran və Fransa işğalçı ölkəni yenidən həvəsləndirib və silahlandıraraq sərhədlərimizdə təxribatlar törətməyə sövq etdilər. Ermənistanın etdikləri yalnız silahlı terrorla da bitmədi. Rusiyalı milyarder Ruben Vardanyanın "Qarabağ vətəndaşı" olduğu gündən "Qızılbulaq" və "Dəmirli" yataqlarının yenidən qanunsuz istismarına start verildi. Ermənilərə humanitar məqsəd üçün verilmiş Laçın yolu Rusiya sülhməramlıları tərəfindən talançılarının üzünə

açıldı. Erməni xisləti tam gücü ilə yenidən işə düşdü.

"Özünü yazıq, məzlum göstər, ağla, oğurla, talan et" fəlsəfəsi bu dəfə ermənilərin işinə yaramadı. Azərbaycanlı ekofəallar, vətənpərvər gənclər, QHT nümayəndələri dərhal məsələyə konkret münasibət sərgilədilər. Tələb olundu ki, qanunsuz istismar olunan yataqlarda qazıntıları dayandırılmalı, Azərbaycanlı mütəxəssislər ermənilərin taladığı mədənlərdə monitorinq apararaq ölkəmizə dəyən maddi ziyanı, təbii təbiətimizə vurulan zərəri məyyələndirməlidirlər. Rusiya sülhməramlılarının komandanı Andrey Volkov Azərbaycanlı mütəxəssislərlə görüşüb onlara qanunsuz istismar olunan "Qızılbulaq" və "Dəmirli" yataqlarında monitorinq aparmalarına şərait yaradacağına söz versə də, sonradan sözünü tutmadı.

Azərbaycan əsgərinin qan töküblə azad etdiyi torpaqlarda ermənilərin təkrar qanunsuzluq, özbaşnalıq etmələri haqlı olaraq Azərbaycan gəncliyinin ciddi etirazı ilə qarşılandı. Gənclərimiz Şuşaya gedərək qəhrəmanlıq tariximizə ən şanlı səhifəsinin yazıldığı yerlərdə dinc etiraz aksiyası keçirməyə başladılar.

Yaranmış şəraitdən istifadə edib ölkəmizin əleyhinə təbliğata başlayan ermənilərin cəhdləri uğursuzluqla nəticələndi. Dünya bu dəfə "məzlum" ermənilərin "blokada" söhbətinə inanmadı. Əslinə qalsın, illərdir mənasız yalanlara, vədlərə inanan Qarabağ erməniləri də onlara "liderlik" edənlərin nağıllarına bu dəfə biganəliklə cavab verdilər. Erməni siyasətləri Qarabağda "humanitar böhran" yaşadığını tirajlayanda sosial şəbəkələrin erməni seqmentinin istifadəçiləri

Xankəndidə restoranlardan, gecə klublarından, ermənilərin təşkil etdikləri kef məclislərindən görüntülər yaymaqla erməni yalanlarını ifşa etdilər. Sadə ermənilər müharibə istəmədiklərini, yorulduqlarını, qarşılıqlı onlara fəlakət gətirdiyini deyirlər.

Azərbaycan Ermənistanla 5 bənddən ibarət sülh paketi təklif edib. Dalana dirənmiş Ermənistanla düzgün yaşamağın, onlardan nəticə çıxarmağın yolunu göstərib. Ermənistan anlamalıdır ki, 30 il işğal altında saxlayıb, hər cür istehlaklar tikib, keçilməz sədlər qurduğu torpaqları Azərbaycan Ordusu cəmi 44 günə geri qaytarıb. Artıq işğaldan azad etdiyi torpaqlara yol çəkib, böyük bərpa, quruculuq işlərinə başlayıb. Azərbaycanın zəfəri əbədidir, dönməzdir. Odur ki, Ermənistan sadəcə Azərbaycanın şərtlərini rahatlıqla qəbul etmək qalı. Bu, daha çox onlar üçün məqbuldur.

Ekofəalların Laçın-Xankəndi yolunun Şuşadan keçən hissəsində başlatdıqları aksiya bu gün də eyni coşğu ilə davam edir. Tələblər dəyişməyib, aksiyaya iştirakçılarınin fəallığı ilk günlərdə olduğu kimidir. Gənclərimiz birmənalı olaraq qətiyyətli bildirlər ki, tələbləri yerinə yetirilməyincə, Azərbaycanlı mütəxəssislərə "Qızılbulaq" və "Dəmirli" yataqlarında monitorinq aparmaya şərait yaradılmayınca aksiya davam edəcəkdir.

Ermənistan tərəfi bir şeyi də anlamalıdır ki, qışın soyuğunda, sazağında öz prinsiplərindən geri çəkilməyənə bundan sonra da mübarizələrinə daha qətiyyətli davam etdirəcəklər.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

BQXK-yə məxsus avtomobillər aksiya ərazisindən maneəsiz keçib

Laçın-Xankəndi yolunda təşkil olunan dinc aksiyanın 70-ci günündə də ekofəallar dərindən humanitar məqsədlər üçün istifadəyə şərait yaradırlar.

AZƏRTAC-ın aksiya yerinə ezam olunmuş müxbiri xəbər verir ki, bu daqiqlərdə Xankəndidən Laçın istiqamətinə hərəkət edən Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinə (BQXK) məxsus altı avtomobil ərazidən maneəsiz keçib.

Aksiya ərazisindən maneəsiz keçid bir daha göstərir ki, Ermənistanın blokada ilə bağlı səsləndirdiyi iddialar saxtadır. Laçın-Xankəndi yolu bütün humanitar məqsədlə məşinlər və mülki şəxslər üçün açıqdır.

Dinc aksiya 70 gündür davam edir

Azərbaycan ərəzilərində faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarının dayandırılmasını, "Qızılbulaq" və "Dəmirli" yataqlarında monitorinqni keçirilməsinə icazə verilməsini tələb edən Azərbaycanlı ekofəalların Laçın-Xankəndi yolunda keçirdikləri dinc etiraz aksiyası 70 gündür davam edir.

AZƏRTAC-ın aksiya yerinə ezam olunmuş müxbiri xəbər verir ki, hər zaman olduğu kimi, aksiya iştirakçıları bu səhəri də Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə açıb, vətənpərvər ruhdə mahınlı oxuyublar.

Etirazçılar Azərbaycanın faydalı qazıntı yataqlarının erməni separatçıları tərəfindən qanunsuz istismarının dərhal dayandırılmasını tələb edirlər. Aksiya fəalları bu daqiqlərdə qaldırıldıqları plakatlarda üzərində rus və ingilis dillərində yazılmış "Sərvətlərimizin talanı dayan-sın!", "Təbiəti qoruyaq, istismarı qınayaq!", "Təbiətin milləti yoxdur!", "Azərbaycan milləti qoruyacaq sərvəti", "Azərbaycan oyaqdır, sərvətinə dayağıdır!", "Sərvətimiz bölünməz, heç bir kəsə verilməz!", "Azərbaycan vahiddir, sərvətinə sahibdir!", "Ekocinayətə son!" kimi şüarlar səsləndirirlər.

Onlar Azərbaycan tərəfinin haqlı tələblərinin yerinə yetirilməsini istəyirlər. Fəallar bildirlər ki, tələbləri Azərbaycan ictimaiyyətinin haqlı narazılığının ifadəsidir və vətəndaş cəmiyyətinin bu mövqeyinə hörmətlə yanaşmalıdır.

Aksiyanın keçirildiyi ərazi humanitar məqsədlər üçün açıqdır, sərvətə hərəkətə heç bir maneə yoxdur. Dünən Laçın-Xankəndi yolunda hər iki istiqamətdə Rusiya sülhməramlılarına məxsus 74 avtomobil maneəsiz hərəkət edib.

Xatırladaq ki, ötən il dekabrın 3-də və 7-də Rusiya sülhməramlı kontingentinin komandanlığı ilə aparılmış müzakirələrin nəticəsi olaraq Azərbaycanın İqtisadiyyat, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti və "AzerGold" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin mütəxəssislərindən ibarət heyət Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvafəqi yerləşdirildiyi Azərbaycan ərəzilərində faydalı qazıntı yataqlarının qanunsuz istismarını, bundan irəli gələn ekoloji və digər fəsadlarla bağlı ilk monitorinq aparmalı idi. Lakin sülhməramlıların hərəkətsizliyi ucubandan monitorinq baş tutmayıb. Buna etiraz olaraq, Azərbaycanlı ekofəallar Şuşa ərazisindən keçən Laçın-Xankəndi yolunda dekabrın 12-dən dinc aksiyaya başlayıblar.

Bir yumruq, bir ürək, bir can

Mübarizəmiz də, amalımız da, yolumuz da birdir

"Biz hər zaman bir yerdəyik - xoş günlərdə, yaxşı günlərdə, çətin günlərdə də və İkinci Qarabağ savaşını bunu bir daha bütün dünyaya göstərdi".

Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, Azərbaycan və Türkiyə bütün çətinliklərə qarşı hər zaman birgə mübarizə aparırlar.

Bu həmrəylik tariximizin bir çox məqamında, eləcə də 2020-ci ildə Vətən müharibəsi zamanı dünyaya sərgilənib. Elə bu il fevralın 6-da Türkiyədə baş verən və xeyli insan itkisinə səbəb olan zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması üçün Azərbaycan qardaş Türkiyəyə hərtərəfli yardım edir, mənəvi dəstək olur.

Dövlətimizin ən ali şəxslərindən tutmuş sürəti vətəndaşına qədər hər kəs bu dərd gündə türkiyəli bacı-qardaşlarımızla ölümlən gələn köməyi etməyə çalışır.

Türkiyəyə 15 təyarrə və 350 yük avtomobili ilə humanitar yardım göndərilib

Bütün beynəlxalq platformalarda, dövlətlərimizlə bağlı istənilən məsələlərdə hər zaman birlik nümayiş etdirərək xalqlarımızın varlığına qarşı təhdid olan terrorizmə, işğal siyasətinə qarşı birgə mübarizə apararaq Azərbaycan və Türkiyə eyni zamanda bütün təbii fəlakətlər, onların nəticələrini aradan qaldırılması istiqamətində də bir-birlərinə kömək edirlər.

Hazırda Azərbaycan dövləti Türkiyənin 10 vilayətində baş verən dağıdıcı zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması istiqamətində qardaş ölkə üçün səfərbər olub.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, təbii fəlakətin nəticələrini aradan qaldırılması məqsədilə qardaş ölkənin zəlzələ bölgəsinə dərhal yardım göstərilməsi ilə bağlı təxirəsalınmaz tədbirlər görülüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin məlumatına görə, Türkiyədə baş vermiş dəhşətli zəlzələ ilə əlaqədar Azərbaycandan qardaş ölkəyə fevralın 17-dək 867 xilasetmə və tibbi personal, 2 ədəd mobil səhra hospitalı, 4873 çadır, 4 səhra mətbəxi, 861 generator, 221 512 ədəd zəruri ləvazimat və məhsul, 302 034 isti geyim, 693 756 dərman və tibbi ləvazimat, 12 505 qızdırıcı və texniki avadanlıq, 21 milyon 367 min manat humanitar yardım edilib. Təcili tibbi yardım, yanğınsöndürən, AFAD və res-

yaradıblar. Bu platforma vasitəsilə soydaşlarımız qardaş ölkədə zəlzələdən əziyyət çəkən vətəndaşlara müxtəlif ləvazimatlar göndəriblər və bu, davam edir.

Azərbaycanlı qardaşlarımızı unutmayacağıq

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın xanımı Əminə Ərdoğan zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması ilə bağlı göstərdiyi dəstəyə görə Azərbaycana və Mehriban Əliyevaya tvi-terdoki paylaşımında təşəkkür edib: "Sizin dərdiniz bizim dərdimizdir" deyən azərbaycanlı qardaşlarımızı unutmayacağıq. Humanitar yardıma, xüsusən də axtarış-xilasetmə qrupları göndərdiyinə görə Azərbaycana və əziz dostum Mehriban Əliyevaya minnətdarlığımı bildirirəm", - paylaşımında qeyd edilib.

Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Cahit Bağcı isə Bakıdan yola salınan 26 vaqonlu humanitar yardımın fevralın 18-də Türkiyənin Qars şəhərinə çatacağı barədəki tvi-ter paylaşımında qeyd edib ki, "Qardaş köməyi" və "Türkiyə Əsri" Birlik və Həmrəylik Platformaları Azərbaycanla ölkəmiz arasında qardaşlıq körpüsü yaradıb. Əlləri və ürəkləri birləşdirirlər. Hər gün onlarca yük maşını ərzaq, çadır, adyal, qızdırıcı və 2 gündür konteyner daşımaqdadırlar. Var olun".

Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri Cahit Bağcı isə Bakıdan yola salınan 26 vaqonlu humanitar yardımın fevralın 18-də Türkiyənin Qars şəhərinə çatacağı barədəki tvi-ter paylaşımında qeyd edib ki, "Qardaş köməyi" və "Türkiyə Əsri" Birlik və Həmrəylik Platformaları Azərbaycanla ölkəmiz arasında qardaşlıq körpüsü yaradıb. Əlləri və ürəkləri birləşdirirlər. Hər gün onlarca yük maşını ərzaq, çadır, adyal, qızdırıcı və 2 gündür konteyner daşımaqdadırlar. Var olun".

Heydər Əliyev Fondunun yardımları davam edir

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın göstərişinə əsasən, fevralın 9-dan etibarən Heydər Əliyev Fondu Türkiyəyə humanitar yardım təyarrələri göndərir. Bu yardımlar çərçivəsində zəlzələdən zərər çəkmiş şəxslərə müxtəlif dərman preparatları, tibbi ləvazimat və avadanlıqlar, isti geyimlər, qızdırıcı olan çadırlar, generatorlar, istilik radiatorları, çöl üçün qızdırıcılar, dizel yanacaq kaloriferlər, axtarış-xilasetmə işlərinə dəstək məqsədilə ləvazimat və avadanlıqlar çatdırılıb.

Fevralın 15-də xeyriyyə məqsədilə keçirilən "Türkiyə - tək ürək" adlı xeyriyyə kampaniyasında Azərbaycan vətəndaşları da fəal şəkildə iştirak etdilər.

Türkiyədə baş vermiş dəhşətli zəlzələ nəticəsində zərərçəkənlərə yardım məqsədilə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən QHT-lər "Qardaş köməyi" adlı platforma

mi axtarış-xilasetmə maşınları pulsuz yarıcağa təmin edilib.

Qeyd olunan humanitar yardım 15 təyarrə və 350 yük avtomobili vasitəsilə çatdırılıb.

Həmrəyliyin gücü

Fevralın 8-də Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyində olan zaman səfir Cahit Bağcı ilə söhbəti əsasında Prezident İlham Əliyev bir məqamı da xüsusi vurğulamışdı ki, Azərbaycan bərpa işlərinə də qoşulmağa hazırdır: "Yeni Türkiyə-Azərbaycan artıq bir yumruqdur, bir ürəkdir, bir candır. Biz belə görürük, Türkiyə və Azərbaycan vətəndaşları da belə görürlər. Bu ağır günlərdə Türkiyənin yanında olmaq bizim üçün böyük şərəfdir".

Böli, Azərbaycan-Türkiyə dostluğunun, qardaşlığının, həmrəyliyin gücü bütün çətinlikləri aşmaq iqtidarındadır qardaş ölkə tezliklə bu ağır sınaqdan da birliyimizin özmi ilə qalib çıxacaq.

Yasəmən MUSAYEVA,
"Azərbaycan"

Kömək üçün, yardım üçün uzanan hər əl həm də bir ürəyin duyğularını ifadə edir. İnsanlığın, humanistliyin təcəssümü olan xeyirxahlıq hissinin yaşadığını göstərir. Ən ağır faciələrlə üzləşənlər və bir neçə saniyənin içində isti, rahat evini, doğmalarını itirənlər üçün yalnız sığınacaq olmur, ən zəruri ehtiyaclarını qarşılamır, həm də onların yas, ələm dolu ürəklərinə az da olsa, ümid işığı, təsəllidir.

Hər kəs çalışır ki, onun da yardımında payı olsun

Təkcə bu gün deyil, dünya yaranandan belədir. İnsanlar öl-ələ verdikləri zaman on bəy-yük fəlakətlərin gətirdiyi bəlalara daha tez dəf edilə, dağıntılar aradan qaldırıla bilər. Ulu-larımız ona görə deyiblər ki, dost dərd gündə tanınar.

Bu günlərdə ürəklər Türkiyə üçün döyünür. Kədər, qüssə, pərişanlıq olsa da, hər qəlbə bir ümid işığı var. Və hər kəs bu ümidən, inamdan yapışdır.

On oyalətli - Hatay, Qaziantep, Kilis, Osmaniye, Malatya, Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır, Adana və Kahramanmaraş oyalotları eyni gündə - fevralın 6-da 7.7 və 7.6 ballıq zəlzələlərlə sarsılan, güclü dağıntılara məruz qalan Türkiyədən hələ də kədərli xəbərlər alır. Dəhşətli zəlzələnin qurbanlarının sayı artır. Türkiyənin Fövqəladə Halların İdarə Edilməsi Agentliyinin (AFAD) məlumatına görə, həlak olanların sayı 36 min nəfərdən çoxdur. Minlərlə insan xəsərat alıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) çəvik xilasetmə qüvvələri Türkiyəyə yollanaraq güclü zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması üçün axtarış-xilasetmə əməliyyatları həyata keçirməyə başlayıblar.

Azərbaycanın bütün bölgələrində - şəhərlərində, rayonlarında, qəsəbələrində, kəndlərində yaşayan əhali qardaş ölkəyə yardım göndərmək üçün ellerindən gələni əsirgəmir. Türkiyəli bacı və qardaşlarının dərdinə, kədərinə şərik olan hər bir azərbaycanlı

Məlumatı görə, FHN-in xilasediciləri zəlzələdən ciddi zərər görmüş Kahramanmaraş rayonu ərazisində həyata keçirdikləri axtarış-xilasetmə əməliyyatları nəticəsində dağıntılar altından 53 nəfəri sağ, 729 nəfərin isə cəsədini çıxararaq aidiyyəti üzrə təhvil veriblər.

Türkiyədə dəhşətli təbii fəlakətin baş verdiyi gündən Azərbaycan dövləti, xalq mə-nəvi və maddi dəstəkləri ilə qardaş ölkənin yanındadır. Fevralın 6-da baş verən təbii fəlakətin nəticələrini aradan qaldırılması məqsədilə Pprezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, qardaş Türkiyənin zəlzələ bölgəsinə dərhal yardım göstərilməsi ilə bağlı təxirə-salınmaz tədbirlər görülüb.

Humanitar yardım dolu təyarrələr, yük avtomobilləri qardaş ölkəyə göndərilib. İlk günlərdən Fövqəladə Hallar Nazirliyinin çəvik xilasetmə qüvvələri Türkiyəyə yollanaraq güclü zəlzələnin fəsadlarının aradan qaldırılması üçün axtarış-xilasetmə əməliyyatları həyata keçirməyə başlayıblar.

Azərbaycanın bütün bölgələrində - şəhərlərində, rayonlarında, qəsəbələrində, kəndlərində yaşayan əhali qardaş ölkəyə yardım göndərmək üçün ellerindən gələni əsirgəmir. Türkiyəli bacı və qardaşlarının dərdinə, kədərinə şərik olan hər bir azərbaycanlı

zəlzələdə zərərçəkənlərə maddi yardım göstərməyi özünün qardaşlıq borcu hesab edir.

Azərbaycandan Türkiyəyə humanitar yardım təyarrəsi fevralın 20-dək hər gün göndərilməkdə davam edəcək. Fevralın 16-da səhər daha bir humanitar yardım daşayan təyarrə Türkiyədə dəhşətli zəlzələnin baş verdiyi bölgəyə Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığı ilə yola salındı. 105 tonluq humanitar yardım apararı təyarrədə qardaş ölkəyə zəlzələdən zərər çəkmiş insanların soyuq qış aylarında ən çox ehtiyac duyduqları qızdırıcılar və çadırlar vardı.

Xatırladığı ki, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın göstərişinə əsasən, fevralın 9-dan etibarən fond Türkiyəyə humanitar yardım təyarrələri göndərir. Həmin yardımlar çərçivəsində zəlzələdən zərər çəkmiş şəxslərə müxtəlif dərman preparatları, tibbi ləvazimat və avadanlıqlar, isti geyimlər, qızdırıcı olan çadırlar, generatorlar, istilik radiatorları, çöl üçün qızdırıcılar, dizel yanacaq kaloriferlər, axtarış-xilasetmə işlərinə dəstək məqsədilə ləvazimat və avadanlıqlar çatdırılıb.

Türkiyədə, Azərbaycanda və bir çox ölkələrdə öllər Tür-

kiyədə baş vermiş zəlzələdən zərər çəkən insanların harayına yetmək, onların təbii fəlakətin vurduğu yaralarını sarımaq üçün uzanmaqda davam edir. Daha bir xeyirxah addım isə "Türkiyə - tək ürək" adlı kampaniya oldu. Belə ki, fevralın 15-də axşam saatlarından Türkiyənin səkkiz televiziya kanalı - ATV, FOX, Kanal D, Kanal 7, Show TV, Star TV, TRT 1 və TV8 tərəfindən zəlzələdən zərərçəkənlərə yardım kampaniyası çərçivəsində ortaq yayım təşkil olundu. Türkiyə və dünyadan 213 televiziya və 562 radiounun həyata keçirdiyi "Türkiyə - tək ürək" kampaniyasında AZTV də iştirak etdi.

Kahramanmaraş, Hatay, Adıyaman, Qaziantep, Adana, Osmaniye, Malatya, Diyarbakır, Şanlıurfa və Kilis vilayətlərində zərərçəkənlər üçün Türkiyə tək ürək oldu. Ölkənin incəsənət, biznes və idman aləminin məşhur simaları zərərçəkənlərə dəstək verdilər.

Yardımları azı-çoxu olmur, deyirlər. Əsas olan niyyətdir. Hər kəs gücü çatdığı qədər kömək edir. Bununla, olanda, Türkiyədə zəlzələ nəticəsində zərər çəkmiş insanlara: "Yanımdayım", - deyirlər.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Türkiyədə zərərçəkən uşaqlara Azərbaycan könüllüləri dəstək verirlər

Böyük dağıntılara və çoxsaylı insan tələfatına səbəb olmuş zəlzələnin yaratdığı kədərli Türkiyə xalqı ilə birgə yaşayan dövlətimiz və xalqımız faciənin ilk saatlarından səfərbər olub.

Qardaş ölkə ilə dostluğumuzun və həmrəyliyimizin təcəssümü olaraq zərərçəkənlərə kömək etmək məqsədilə Türkiyəyə yollanan Azərbaycan könüllüləri Kahramanmaraş və Hataydan sonra Adıyamana da gedərək fəaliyyət zonasını genişləndirib, bu ərazilərdə yerli əhali, habelə həssas vəziyyətdəki uşaqlara dəstək üçün müxtəlif xidmətlər həyata keçiriblər.

Gənclər Fondundan AZƏRTAC-a bildiriblər ki, ötən gün ərzində azərbaycanlı gənclər Kahramanmaraşda müxtəlif məntəqələrdə qida, geyim, dərman və digər yardımların boşaldılması, çeşidlənməsi, paylanmasını həyata keçirib, enerji yükləmə mərkəzində zərərçəkənlərə xidmət göstərirlər. Həmçinin könüllülərimiz səhər vaxtı yerli

əhaliyə səyyar şəkildə isti içkilər paylayıb, müxtəlif ərazilərdə yerləşən məhəllələrə müvafiq yardımlar çatdırıb, o cümlədən kəndlərə səfər edərək yardımların aparılmasında fəal şəkildə iştirak ediblər. Zəlzələdən zərər çəkmiş sakinlərin yaşayışı üçün əlavə çadırlar quraşdırılaraq istifadəyə verilib.

Şübhəsiz ki, təbii fəlakətdən on çox təsirlənənlər isə bu faciənin kəskin travmalar buraxdığı uşaqlardır. Zəlzələdən zərərçəkənlərin, xüsusilə də uşaqların müsbət əhvali-ruhiyyəyə ehtiyacı olduğunu nəzərə alaraq, Azərbaycan könüllülə-

ri tərəfindən uşaq bağçası kimi yaradılmış üç çadırdə xidmət həyata keçirilib, o cümlədən kədər, itki və qəmginliyi olan uşaqların asudə vaxtının səmərəli təşkil məqsədilə müxtəlif oyunlar təşkil ediblər.

Qeyd edək ki, Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AK Parti) İdarə Heyətinin üzvü Emrullah Gür və AK Parti Niğdə millət vəkili Yavuz Ergün könüllülərimizin düşürgəsinə baş çəkib, onlara minnətdarlığını ifadə edib.

Eyni zamanda ötən gün ərzində könüllülərimiz tərəfindən Adıyamanda da güclü dağıntılara səbəb olan zəlzələ nəticəsində zərər çəkmiş əhali üçün çoxsaylı xidmətlər icra edilib. Azərbaycanlı gənclər yük maşınlarının boşaldılmasında iştirak edib, qida, paltar, digər yardımın paylanmasını həyata keçirib.

Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, zəlzələdən zərərçəkənlər üçün Adıyamanda salınmış düşürgədə könüllülərimiz tərəfindən "uşaq və ana mərkəzi" kimi fəaliyyət göstərəcək iki çadır qurulub, daha bir çadır isə sifarişlərə psixoloji və digər xidmətləri göstərmək üçün hazırlanıb.

Co BAYDEN: "ABŞ-də atışma "epidemiyası" davam edir

ABŞ Prezidenti Co Bayden ölkədəki kütləvi atışmaları "epidemiya" adlandırdı. İlin əvvəlindən ən azı 73 belə cinayət hadisəsi baş verib. Sonuncu dəhşətli qanlı olay iki gün öncə törədilib və Missisipi ştatında 6 nəfər həlak olub.

"Yəqin. İlin əvvəlindən 48 gün keçir və ölkəmizdə artıq azı 73 kütləvi qətl hadisəsi baş verib. Düşüncələr və dualar kifayət deyil. Silah zorakılığı epidemiyadır və Konqres indi hərəkətə keçməlidir", - deyər Co Bayden bildirib.

ABŞ Prezidenti "sağlam düşüncəyə əsaslanan" silah haqqında qanunda islahat aparılmasının zərurətini bir daha böyən edib. Bayden hesab edir ki, islahat, silah satışı ilə bağlı bütün hallarda bioqrafik məlumatların yoxlanılması tələbini, hücum silahlarının və böyüktutumlu daraqların dövriyyəsinə qadağa qoyulmasını, habelə digər məhdudiyatları əhatə etməlidir.

Fevralın 17-də 300-dən az adamın yaşadığı Missisipi ştatının Arkabutla qəsəbəsində silahlı şəxs bir neçə yerə atəş açdı. Nəticədə 6 nəfər qətlə yetirilib. Önlər arasında qatilin həyat yoldaşı da olub. Hücum edən şəxs saxlanılıb, ondan ov tüfəngi və iki tapança götürülüb. Cinayətin motivləri araşdırılır.

Xatırladaq ki, hələ ötən ilin aprel-may aylarında Buffalodakı ticarət mərkəzində və Texasdakı orta məktəbdə atışma zama-

nı 32 nəfər, o cümlədən 19 uşaq qətlə yetirildikdən sonra Co Bayden Konqresə ölkədə odlu silahların dövriyyəsinə məhdudlaşdırmağa yönəlməli bir sıra təşəbbüslər çıxış edib. O bildirib ki, fiziki şəxslərin avtomatik odlu silahlara sahib olmasını qadağan etmək, qanuni odlu silah almaq üçün yaş həddini 18-dən 21-ə qaldırmaq, hücum odlu silahlarının və böyüktutumlu daraqların satışı qadağan etmək, odlu silah almaq istəyən şəxslərin təcümevi-halını daha diqqətlə yoxlamaq, habelə silah istehsalçılarına və satıcılarına onların silahlarından cinayət törədərkən istifadə edildikdə hüquqi məsuliyyətdən toxunulmazlıq və rəq qanunvericiliyi ləğv etmək lazımdır.

Ötən ilin dekabrında Amerika Tibb Assosiasiyasının "JAMA Network Open" jurnalında dərc olunan hesabatda əsasən, son 30 il ərzində ABŞ-də bir milyondan çox insan odlu silahlardan həlak olub.

Araşdırma görə, 1990-2021-ci illər arasında ölkədə odlu silahla bağlı təxminən 1,1 milyon ölüm qeydə alınıb. Qurbanların təxminən 86 faizi kişilərdir. Qeyd olunur ki, 2010-cu ildən bəri qadınlar arasında odlu silahla intihar edənlərin sayı hər il artıb.

Hesabatın müəlliflərindən biri, Harvard Universiteti Tibb Məktəbinin dosenti Erik Fliqler qeyd edib ki, ABŞ-də COVID-19 pandemiyası fonunda silahlardan istifadə nəticəsində ölüm halları nəzərəcarpacaq dərəcədə artıb. Buna rovac və rəon amillərə ağır iqtisadi çətinliklər, psixi

sağlamlıq böhranı və odlu silah satışının artması aiddir.

ABŞ Silah Zorakılığı Arxivindən alınan rəqəmlər göstərir ki, 2022-ci ildə ölkədə 648 kütləvi atışma hadisəsi baş verib, nəticədə hər bir insident zamanı azı 4 nəfər ölüb, yaxud yaralanıb.

ABC News telekanalının təqdim etdiyi statistik məlumatlara görə, ötən il ABŞ-də 17 yaşından kiçik 6023 uşaq atışmalarda həlak olub və ya yaralanıb. 2021-ci ildə bu göstərici 5708 nəfər olub. Həmçinin bildirilir ki, 11 yaşından kiçik azı 306 uşaq açılan atəş nəticəsində, 12-17 yaş arasında olan 1323 uşaq isə atışmalarda həlak olub, 4,4 mindən çox uşaq zərər çəkib.

Öz növbəsində TASS agentliyi "Gun Violence Archive" tədqiqat təşkilatına istinadən xəbər verir ki, ABŞ-də 2022-ci ildə minlərlə atışma hadisəsi baş verib və nəticədə 43600-dən çox insan, o cümlədən 1629 uşaq həlak olub. Qeyd olunur ki, ötən il ərzində odlu silahlardan istifadə ilə baş verən müxtəlif hadisələr nəticəsində 37,9 mindən çox insan xəsarət alıb. Onların arasında azı 4,4 min uşaq var.

Amerikada zorakılıq və qətl hadisələri artıq adi hala çevrilib. Ölkə Konqresi yaxın vaxtlarda silah lobbisinin müqavimətini qırmaq üçün dəyişikliklər aparmasa, hazırkı acınacaqlı atışma "epidemiyası" hələ çox davam edəcək.

Rizvan CƏFƏROV, "Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuatçıya müraciət edə bilərsiniz:

- "Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13
- "Azərmətbuatçı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17
- "Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53
- "Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01
- "Səma-M" MMC (012) 594-09-59
- "Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22
- "Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00
- "City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik -124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!
 Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, (012) 539-59-33 nömrəli telefona zəng vura bilərsiniz.

Bakıda batut gimnastikası üzrə dünya kuboku yarışlarının açılış mərasimi olub

Fevralın 18-də Bakıda batut gimnastikası üzrə dünya kuboku yarışlarının açılış mərasimi keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə komandaların paradi olub.

Gənclər və İdman Nazirliyinin idman şöbəsinin müdiri Elnur Məmmədov açılış mərasimində çıxış edərək batut gimnastikası üzrə dünya kuboku yarışlarının Bakıda altıncı dəfə təşkil olunduğunu qeyd edib. Bildirib ki, Azərbaycanda 2013-cü ilin sonundan etibarən inkişaf etdirilməyə başlayan batut gimnastikasında son 10 il ərzində yüksək uğurlar əldə edilib. 2019-cu, 2021-ci və 2022-ci illərdə keçirilmiş dünya yaş qrupları yarışlarında, eləcə də 2016-cı, 2018-ci, 2021-ci və 2022-ci illərdə təşkil edilmiş Avropa çempionat-

larında Azərbaycan idmançıların qazandıqları uğurlar dediklərimizin bariz nümunəsidir. "Füsrətdən istifadə edib əldə olunan nailiyyətlərə və ümumiyyətlə, idmanın inkişafına göstərdikləri xüsusi diqqətə və qayğıya görə dövlət başçısı İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident, Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkürümüzü bildiririk. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi ərəfəsində ölkəmizdə təşkil olunan dünya kuboku yarışlarında Azərbaycanla yanaşı, 15 ölkədən 62 gimnast fərdi və sinxron proqramda çıxış edəcək", - deyər E.Məmmədov əlavə edib.

Gənclər və İdman Nazirliyi adından yarış iştirakçılarına uğurlar arzulayan E.Məmmədov tumri açıq elan edib.

Sonra Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

İki gün davam edəcək yarışda ölkəmizi yığma komandanın üzvü Selcan Məhsudova təmsil edəcək.

Xatırladaq ki, batut gimnastikası Azərbaycanda 2013-cü ilin sonundan inkişaf etməyə başlayıb. İdmansevərlər batut ulduzlarının təqdimatında maraqlı mübarizəni "İdman TV" kanalı vasitəsilə canlı izləyə biləcəklər. Ənənəyə uyğun olaraq, kubok yarışlarında ən çox icra xalını yığmış gimnast və qrup komandasına ənənəvi "AGF Trophy" kuboku təqdim olunacaq.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

"Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının kollektivi iş yoldaşları Elçin Cəfərova üzvi **QƏNİBƏ MƏMMƏDOVANIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Azərbaycan" qəzeti redaksiyasının kollektivi "Aqrarkredit" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bank olmayan Kredit Təşkilatının İdarə Heyətinin sədri Məmməd Musayevə həyat yoldaşı **AFAQ XANIMIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Səttar Möhbəliyev və AHİK-in kollektivi Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayevə həyat yoldaşı **AFAQ MUSAİYEVANIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Azərbaycan Respublikasının maliyyə naziri Samir Şərifov və nazirliyin kollektivi "Aqrarkredit" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə Heyətinin sədri Məmməd Musayevə həyat yoldaşı **AFAQ XANIMIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

İqtisadiyyat Nazirliyinin rəhbərliyi və kollektivi Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayevə həyat yoldaşı **AFAQ MUSAİYEVANIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkili (Ombudsman) Səbinə Əliyeva Azərbaycan Respublikası Sahibkarlar (İşəgötürənlər) Təşkilatları Milli Konfederasiyasının prezidenti Məmməd Musayevə həyat yoldaşı **AFAQ MUSAİYEVANIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Aqrarkredit" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bank olmayan Kredit Təşkilatının İdarə Heyəti və kollektivi İdarə Heyətinin sədri Məmməd Musayevə həyat yoldaşı **AFAQ XANIMIN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Ermənistanda intihar halları artıb

Ermənistanda sosial problemlər tükənmir. İşsizliyin və səfalətin gətirdiyi çətinliklər səbəbindən də intihar edənlərin sayı artıb. Hər il Ermənistanda 200-dən çox insan ağır həyat şəraiti səbəbindən həyatına qıyır. Bu, ölkənin təxminən bir kəndinin əhalisi qədərdir. Erməni sosioloqlar ölkədəki kriminogen vəziyyət və intiharların artması ilə bağlı narahatlıq keçirirlər. İntihara cəhdlərin sayı isə bundan qat-qat artıqdır.

və əvvəlki kimi Ermənistanı tərk etməyə çalışırlar. Yerdə qalanların durumu isə olduqca acınacaqlıdır. Onlar böyük səfalət içində yaşayır, gündəlik orzaq almağa pul tapmaqda belə çətinlik çəkirlər.

Məhz bunun nəticəsidir ki, Ermənistanda əhalinin böyük əksəriyyəti banklara borcludur. Bank faizləri isə kifayət qədər yüksəkdir. Ötən ilin notisələrinə görə, Ermənistanda makroiqtisadi, eyni zamanda sosial göstəricilərdə kəskin enişlər var. Ermənistanın rəsmi statistikasına görə, bu gün ölkədə hər 5 nəfərdən biri yoxsulluq həddində yaşayır. Beynəlxalq qurumların hesabatlarına görə isə bu göstərici hər 3 nəfərdən birinə aiddir. Sözügedən ölkənin rəsmi statistikasında hər 5 nəfərdən biri işsizdir. Beynəlxalq hesabatlarda bu rəqəm 25 faizə yaxındır. Praktiki olaraq Ermənistanın həm rəsmi statistikasını, həm də beynəlxalq hesabatlar ölkənin sosial və iqtisadi vəziyyətinin kifayət qədər acınacaqlı olduğunu göstərir.

Bəli bir durumda ölkə daha çox xarici dövlətlərdən asılı vəziyyətə düşür. Bu isə Ermənistanda sosial problemləri daha da artırır.

Elçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

İntiharların kökündə dayan səbəblər yoxsulluq, sosial səhəddə yaranan problemlər, cəmiyyətdəki çoxsaylı problemlərdir. "4rd.am" nəşri yazır ki, ölkədə orta aylıq əməkhaqqı olduqca aşağı səviyyədedir. Paşinyan iqtidarının milli valyutanın - dramın məzənnəsinə saxlamaq üçün göstərdiyi cəhdlər heç bir nəticə vermirdi. Çünki normal iqtisadiyyatı olmayan ölkədə inflyasiyanın həcmi gün keçdikcə bir qədər də artır. Hətta milli valyutanın məzənnəsinə saxlamaq məqsədilə Ermənistan Mərkəzi Bankının indiyədək ayırdığı vəsaitlərin belə, problemin yoluna qoyulmasında heç bir təsiri olmayıb. Ölkənin xarici borcu artıq ümumi daxili məhsulun 60-70 faizini üstələyir. Son zamanlar Ermənistanda çörək istehsalı da kəskin azalıb. Bu barədə İrəvan çörək zavodundan deyilib. Bildirilib ki, ölkənin bir neçə şəhərində çörək zavodları var. Son hesabatda əsasən, istehsal 60 faizə qədər azalıb. Bunun səbəbi əhalinin köhnə çörəklərə daha çox üstünlük verməsidir. Köhnə çörək isə yenidən iki dəfə ucuz satılır. Birdən-birə istehsalda 60 faizlik azalma sosial sferadakı düzəlməz vəziyyətin göstəricisidir. Bu ölkədə insanlar gələcəklərində nikbin yanaşmır

Paytaxtda 15 dərəcə isti olacaq

Azərbaycanda fevralın 19-na gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

yiqli 763 millimetr civə sütunundan 759 millimetr civə sütununa enəcək. Nisbi rütubət 60-70 faiz təşkil edəcək. Azərbaycanın rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, ayrı-ayrı yerlərdə aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 3° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 10-15° isti, dağlarda gecə 8-13° şaxta, gündüz 2° şaxtadan 3°-dək isti olacaq. Gecə və səhər dağlıq rayonlarda yollar buz bağlayacaq.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	İnformasiya şöbəsi	- 538-56-60
	434-63-30, 539-72-39	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib	- 539-43-23,	Fotolüstrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Komputer mərkəzi	- 538-20-87,
Məsəl katib müavinləri	- 539-84-41, 539-21-00,	Mühəssislik	- 539-59-33
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,		

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində çap edilmişdir

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 5077
Sifariş 408

Qiyəti 40 qəpik